

Justícia Social

15 cts.

SETMANARI SOCIALISTA

Redacció: Guardia, 14, pral. - BARCELONA

Quan serà comprès que el patriotisme consisteix, sobre tot, en fer la pàtria digna?

GABRIEL ALOMAR

Que és el Socialisme?

Aquest és el títol de un llibre publicat ara fa un any a Londres per Dan Griffiths. En aquest llibre s'hi recullen no res menys que 263 definicions del que és el Socialisme en concepte de altres tantes personalitats prominents del socialisme internacional. Interessats nosaltres en desvetllar el sentit crític i polèmic dels nostres amics, abans de fer cap referència a les opinions autoritzades de insignes companys nostres, reproduïm el concepte expressat per un personatge americà, mestre de definicions i puntal insigne de la filosofia burgesa:

«El Socialisme és la pretensió de decretar l'èxit de tots els fracassats i el fracàs de tots els que han reeixit.»

Aquesta sentència aguda ha tingut molta requesta al Nord d'Amèrica, no tant perquè es cregui que hi hagi força humana capaç d'assegurar l'èxit dels fracassats com perquè es temi per la definitiva consagració dels escullits, dels que han triomfat en la vida dels negocis, als quals tot bon americà considera superhomes, herois i semi-déus. En aquella comunitat entregada al culte de l'èxit material, apassionada pel profit i l'utilitat sense escrúpuls ni reserves, parlar de Socialisme resulta una imperdonable impertinència. Quin món gris i anèmic no representaria pels adoradors del *trust* la convivència amb els fracassats, l'acceptació dels insuficients en la direcció i distribució ordenada i pacífica del profit social! Per això plau a la majoria dels americans i plau també a una gran massa de catalans contemporanis aquesta definició ingeniosa: «El Socialisme és l'intent d'aixecar els fracassats al nivell de l'èxit i rebaixar els que saben reeixir al nivell del fracàs.»

Contra aquesta definició inicua i peyorativa, vegi el lector el concepte expressat per alguns dels nostres homes:

«El Socialisme és un sistema d'organització social en el qual les necessitats individuals seran satisfetes amb el treball comú en lloc del sistema actual de competència en el qual aquelles necessitats són explotades amb l'única mira del profit individual. L'organització socialista implica la propietat col·lectiva del capital esmerçat en tota empresa social de producció o distribució. La direcció dels interessos públics o socials la portaran els homes aptes i qualificats sota la direcció suprema de la comunitat democràtica.» *Philip Snowden, exministre de Finances de Gran Bretanya.*

«Cap definició millor podrà donar-se, en termes generals, que la de dir que és l'aspiració de posar al servei de les forces humanes les forces econòmiques i materials de la societat; com tampoc pot definir-se millor el capitalisme que el que és la supeditació de les forces humanes a les forces econòmiques i materials de la societat.» *J. Ramsay Mac Donald, ex-Primer ministre de la Gran Bretanya.*

«El que més interessa en aquests moments no és trobar una definició nova i original del Socialisme, sinó donar aquella definició amb la qual tots els socialistes estem d'acord. Posats en aquest punt i amb aquest objecte podem dir que el Socialisme representa l'organització dels treballadors per la conquesta del poder polític amb el fi de transformar la propietat individual en propietat col·lectiva.» *E. Vandervelde, ministre d'Afers estrangers de Bèlgica.*

«El Socialisme no és un sistema, sinó una concepció de la societat nova. Les seves idees fonamentals són: Primer. Substitució del profit personal com a motiu pel compliment de la funció, per l'interès públic. Segon. Destinació de tot suplement diferencial com els que designem amb els noms de venda o interès, no al benefici privat, sinó al benefici comú. Els instruments necessaris per a la gradual transformació de la societat són: Primer. Propietat col·lectiva. Segon. Regulació col·lectiva. Tercer. Contribució col·lectiva. Quart. Proveïment col·lectiu. Tot sota l'absoluta direcció de la democràcia industrial i política.» *Sidney Webb, ex-ministre de Comerç de la Gran Bretanya.*

Amb aquestes definicions extretes del llibre de Dan Griffiths podem dir que el Socialisme és, per extensió, la doctrina de tots els homes que estimen la col·lectivitat per damunt de l'individu. Argüir que això és una doctrina contrària a l'eficiència personal i l'anul·lació de l'iniciativa individual equival a dir que sota un mateix cel i dintre un mateix clima els homes perden llurs distintius i qualitats personals i han de néixer, viure i morir de una faïsa uniforme. El Socialisme rega tot el camp i no unes determinades plantes i sap que la vitalitat i vigoria de cada una es manifestarà diversament i que l'èxit personal no serà, com és ara freqüentment, el resultat de un artificio o de una iniquitat. El Socialisme proclama l'interès comú per sobre l'interès individual i com el joc de les forces físiques vol que les lleis econòmiques ens afectin a tots per un igual i que sigui aplicable a l'organització col·lectiva aquella suprema declaració de drets, amb la qual els nostres avis sintetitzaven ja la nostra doctrina socialista:

«Quan el sol surt, surt per tothom!»

Aquesta fulla és un camp obert, i accepta la col·laboració de tots els homes d'idealitat generosa. Dels articles signats en són responsables llurs autors.

LA FINESTRA OBERTA

L'AUTOPSIA

Un home s'ha suïcidat perquè estava malalt i no li volien donar entrada en un Hospital; en l'inevitable escrit dirigit al jutge demana que, per convencè's de que estava malalt, se li fassi l'autopsia.

Si; que se li fassi l'autopsia. Que es vegi si en alguna entranya hi ha rastre del veri mortal, de la crudel indiferència de la societat envers els sofriments dels pobres. Que es cerqui per la prova dactilar la petja dels qui s'el tragueren del davant com una cosa inútil.

Que se li fassi l'autopsia. Que es cerquin en el cor els desenganys soferts, les dolors patides, les decepcions, les angúnies, les tribulacions, les fadigues. Que es tasti si hi ha un rastre de plor amarg en els llagrimals.

Que se li fassi l'autopsia. Que es cerqui en el fons de les nines dels seus ulls, les visions de la seva suposada misèria. Que es miri si en el crani hi ha senyals de que cap cercol de foc l'hagi oprimit. Que es miri si hi ha cap nirvi irencat per una tensió excessiva. Que es regiri tot el cas i que s'examini el moll dels ossos.

I si no es troben cap d'aquests rastres, que s'el tingui per un impostor; que se li tanquin les portes del cel, per suïcida; i, sobretot, "que no es culpi a ningú de la seva mort": només faltaria que després d'haver-lo deixat amb llibertat per matarse, encara en tinguessim de portar un pes a la consciència.

Airet

El Treball és anterior al Capital, i independent del mateix. El Capital és sols el fruit del Treball, i mai hauria existit sense ell. El Treball és superior al Capital i mereix molta més consideració.

ABRAHAM LINCOLN

El deure d'aquesta hora

Estem fatalment lligats als grans fets econòmics, no hem d'oblidar-ho mai, i no ens podem sustreure a la seva acció fins que l'estructura de l'actual societat capitalista sigui savia i generosament canviada.

El nostre deure ens apareix, doncs, ben clarament assenyalat: Tots els instruments de lluita—sindical, cooperatista, polític—per a la transformació social, han d'ésser posats en joc pel proletariat amb harmònica simultaneïtat i independència, sense que l'acció de cap d'ells enfebleixi la dels altres. Abandonar-ne qualsevol, per la idòlica submissió als dogmes metafísics, és viure amb funesta inconsciència, fora del món que trepitgem.

L'èxit d'AQUEST DIANTRE DE SABATOTS!

Com ens pensavem, ha estat un èxit, un èxit franc. L'obra de Wells, formant el segon fascicle de les "Edicions de JUSTICIA SOCIAL", era esperada i en llençar-se al carrer ha estat llegida amb fruïció per tots els companys. Al cap de poc de posar-se a la venda, l'obra ha estat agotada en molts quioscos i llibreries. En queden encara alguns exemplars, que es van agotant ràpidament. Recomanem als companys que encara no han adquirit «Aquest diantre de sabatots!» de H.-G. Wells elegantment editada per «Edicions de JUSTICIA SOCIAL» i que es ven al preu de **30 céntims**, que s'afanyin a comprar-la sino es volen quedar sense.

Comentaris de la premsa

Un sol periodíc, «La Campana de Gràcia», ha dedicat unes ratlles a «Aquest diantre de sabatots!» Esperem que altres periodics catalans en parlaran. Veureu ací el que diu «La Campana de Gràcia»:

«JUSTICIA SOCIAL, l'important setmanari socialista català, ha publicat en fullet l'obra immortal de H.-G. Wells «Aquest diantre de sabatots!», formant el segon número de les Edicions del periodíc. És una obra importantíssima, en la qual s'exposa amb claretat, senzillesa i art tot el socialisme. N'és traductor en J. Roure i Torrent.

Es curiós el contrast dels escriptors del nostre país amb els grans escriptors del món. Aquí, tots senten el conservadorisme i el panxacontenisme, i això que, pobrets, van ben justos; no sabem pas que farien si les seves obres fossin ben pagades! En canvi, als principals pobles del món, els grans escriptors són homes d'ideals generosos i nobles; mireu el cas d'Anatole France, de H.-G. Wells, de Maxim Gorki, d'Andreïef, d'Arsebxev, de Tolstoi, de Ibsen, de Bjorson, de Rizal, del mateix Bernat Shaw, encara que ara a la vellesa, en aquest sentit, el faci repapierar una mica, i tants i tants d'altres.»

Pàgines dels vells mestres

Els precursors del socialisme científic

EL CATECISME SOCIALISTA de Louis Blanc

(continuació)

P. — D'on vé que, en la societat actual, el treball no sigui reduït d'una manera suficient?

R. — Això vé, primer de tot, de que la suma dels instruments de treball es troba en les mans d'uns quants, la qual cosa converteix a aquells que els posseeixen en amos absoluts dels demés. Vé, en segon terme, de que, per comptes de treballar associats, els obrers van cada u separatament a la conquesta de llur pa, d'on resulta que, quan els competidors són massa nombrosos, la feina es converteix en una mena de presa que els infortunats treballadors estan obligats a disputar-se amb angouxa. Per a obtenir la preferència, van a veure qui rebaixarà més. Com a conseqüència, els salaris baixen, baixen, baixen sempre, fins que arriben al límit per dessota del qual l'obrer moriria de fam.

P. — I d'on vé el treball no estigui garantit?

R. — Això vé de que la societat actual ha admès, en principi, que en aquest món cada u devia restar abandonat a les seves propies forces, fer la seva via i fressar-se ell mateix el seu destí. I en el brançal d'aquesta loteria humana, els qui no copen el bitllet que treu, pitjor per a ells. Els poders d'avui en dia tenen per màxima que cal *deixar passar (laisser passer)* i com que molt sovint, els que passen, no tenen pa i no troben com guanyar-ne, resulta que, molt sovint també, el *deixar passar* equival a *deixar morir!*

P. — Però no es diu que avui gaudim de la llibertat d'indústria?

R. — Bella llibertat, com hi ha Déu, que consisteix en la lluita del milionari contra els posseïdor de 100.000 francs, i del posseïdor de 100.000 francs contra el qui no té res! Es posa cara a cara a un atleta armat de cap a peus i un atleta nu, un gegant i un nano; el combat comença i quan la sang del atleta nu enrogeix la palestra, quan el nano cau esclafat d'un tanto, els espectadors criden: «Bravol És la llibertat!» Ah! aquesta llibertat és una opressió dues voltes odiable, ja que al ensems que atueix ment.

P. — En la societat d'avui, existeix l'igualtat?

R. — No; car tots els aventatges són a un costat i totes les càrreges a l'altre. No; car, com es diu entre el poble, els uns tenen allò que és suplerflu mentre els altres manquen d'allò que és necessari.

P. — Però, i l'igualtat davant la llei?

R. — No més és que un mot. Si la justícia no és gratuïta, on rau l'igualtat entre el ric que pot pagar les despeses d'un procés i el pobre que no pot fer-ho?

P. — En la societat d'avui existeix la fraternitat?

R. — No, puix que el principi que domina l'institució de les lleis, els costums, els usos de vida, és aquest principi cobard i groller: «cada u per si, cadascu a casa seva».

P. — Aleshores, aquesta societat que galleja de cristiana no està constituïda segons la doctrina de Crist?

R. — De cap de les maneres. P. — Com es podria retornar a aquesta santa doctrina? Com podria realitzar-se la fórmula que n'expressa els tres aspectes esclatants: Llibertat, Igualtat, Fraternitat?

R. — Asssegurant el desenvolupament moral i intel·lectual de tots, sense excepció, per l'educació comuna, gratuïta i obligatòria. I garantint el dret al treball

substituint el principi de l'individualisme pel principi d'associació.

P. — Que enteneu vos per individualisme?

R. — És el principi en virtut del qual cada u no pensa només que amb ell mateix i s'afanya pel triomf del seu interès particular, encara que sigui a despeses de l'interès d'altri, encara que sigui a despeses de la societat sencera.

P. — Quin és, en la societat actual, el resultat més esclatant de l'individualisme?

R. — És la competència.

P. — I què és la competència?

R. — És l'esforç de cada u per enriquir-se arruïnant al pròxim; entre els proletaris que s'han d'afanyar el pa, és l'esforç de cada u per a ésser empleat amb preferència a un altre.

P. — Quins són els efectes naturals de la competència?

R. — L'odi, l'enveja, tota mena de vils artificis, la falsificació dels productes, una avarícia desfermada, la baixa dels salaris, la destrucció de les forces socials gastades l'una contra l'altra, una enorme i permanent malversació de capitals la producció abandonada a l'imperi de l'atzar, l'esclafament dels petits pels grans, en una paraula, la mort de tota llibertat, de tota igualtat, de tota fraternitat! La competència, és la guerra transportada al domini del treball; els seus efectes són els mateixos de la guerra, sense la glòria, el coratge i la llealtat.

P. — Però, la competència no produeix l'emulació?

R. — Sí, si per emulació enteneu l'ardiment que posen dos enemics a entrescanyar-se; no, si per emulació enteneu el desig d'ésser el primer de treballar per la felicitat de tots tot treballant per la felicitat pròpia.

P. — D'on neix l'emulació veritable?

R. — De l'associació.

P. — Què cosa és l'associació?

R. — És el principi en virtut del qual, els homes, en lloc de disputar-se la vida i la fortuna com una presa, d'entreferir-se en fi, reuneixen llurs voluntats, combinen llurs aptituds i treballen tots plegats en una obra comuna, de la qual cada u se n'aprofita segons les seves necessitats, després d'haver-hi contribuït segons les seves facultats.

P. — Quins són els efectes naturals de l'associació?

R. — L'amor, la concordança de cada interès particular amb l'interès general, i per consegüent l'emulació del punt d'honor; l'eliminació de l'atzar en profit de la ciència, l'acreixement de les diverses necessitats, en un mot, la realització de la doctrina de Crist: Llibertat, Igualtat i Fraternitat. L'associació és la constitució de la família transportada al domini del treball: els seus efectes són els que produeix en general la família.

(Continuarà)

Mentre els obrers, còpresos per la simplicitat dels dogmes, ens deixem impressionar per la faramalla de l'abstencionisme polític i abandonem la pròpia autoritat en mans dels altres estaments, ens haurem de sotmetre, de grat o per força, a les lleis que els altres ens imposin.

Lletres al Director

DE GIRONA

Crec que serà necessari posar en guardia als amics, respecte a un individu que diu anomenar-se Josep Dalí, i que va ben vestit, que es dedica al «cop de sabre», presentant-se ara a casa d'un, ara a casa d'un altre diguent als que som obrers i més si ens hem distingit en alguna ocasió o tenim un nom conegut dintre l'obrerisme, que no té feina, que fou injustament acomiadat, que li succel, que se jo! I sols és una veritable mentida el que diu aquest individu, ja que fa més de dos anys que sols treballa, de treure algunes pessetes dels que de bona fé creuen en les paraules d'aquest «sablista» i com que, perquè no dir-ho?, est tant trist per aquell home o dona que no troba, ni cabals ni feina, ni sap ahont trobarà un mos de pa i com que sabem també que si no som uns bons minyons serem acomiadats amb qual-sevol excusa que donarà la burgesia, aquest individu, gandul de professió, es dedica a explotar miserablement als que deixen portar-se per les bones paraules, sabent ell que es més fàcil explotar als que ja vivim explotats per el capitalisme que no pas treure unes pessetes miserables de la burgesia.

Cal anar amb compte amb individus d'aquesta mena.

Sabedor el governador, de que la societat obrera suro-tapona de Sant Feliu de Guíxols «La Lucha», havia acordat que la secció de obrers carradors anés a la vaga, perquè els patrons no varen accedir al augment de sou que s'havia sollicitat; i com després del temps transcorregut les parts en litigi no arribaren a un acord el diumenge passat va traslladar-se a Sant Feliu reunint a l'Ajuntament, sota la seva Presidència, les juntes directives de les societats «La Patronal» y obrera «La Lucha» escoltant les raons que exposaren ambdues parts en justificació de llurs actituds i veient que la part obrera té raó en reclamar mes jornal ja que les necessitats de la vida són grans i per altra part l'esmentada industria com quasi totes està atravesant la crisi de feina que es deixa sentir arreu, l'induiren a dictar un «Laudo» en el que es fixa la tarifa de jornals mínims que haurán de cobrar els obrers de l'esmentada industria a Sant Feliu de Guíxols, fins i tant que es constitueixi un Comitè Paritari, que assenyali amb caràcter definitiu les condicions de treball i el jornal mínim que haurán de gaudir en el succésiu els esmentats obrers.

TARIFA DE JORNALS
Carradors de «trefins» 7'50 pessetes, tiratge y 18 de corona avant 7'50; carradors de petita 7, carradors a jornal 4'75; triadors de suro 8'25, llescar a màquina 8'25.

CARRACS A PREU FET
De deu a tretze ratlles preu per mil, 0'50; de 13 quart a 15, id. id., 0'55; de 15 i quart a 18 id. id., 0'60; de 18 i quart a 20 id. id., 0'65; de 20 i quart a 22, id. id., 0'50; de 22 i quart a 24,

id. id., 0'80; tabletas per a trefins i tiratjes, 1'00.

MOSTASSES
De 12 a 13 línees, preu per mil, 0'50; de 13 i quart a 15, id. id., 0'55; de 15 i quart a 18 id. id., 0'60; de 18 i quart a 20, id. id., 0'65; de 20 i quart a 24 id. in., 0'70.

Aquest dematí la guardia civil ha conduït a aquesta ciutat als cinc companys que formen la Junta de la societat obrera «La Lucha» de Sant Feliu de Guíxols.

Suposem que es tracta de qüestions derivades de la vaga de carradors de aquella ciutat, que de moment desconeixem, lamentant moltíssim el incident.

M. Ros.
26-6-25.

EL MEU PARER

Amb motiu del compliment del primer aniversari de l'assassinat del líder socialista italià Matteotti, JUSTICIA SOCIAL feu un càl·lit i vibrant editorial a la memòria de la sang vessada en mal hora.

Jo, queestic dubtant—i no em sap greu confessar-ho—entre el Socialisme i el Comunisme, no hiestic conforme. I encara que humil, vull exposar la meua opinió. Deien així fragments d'aquest editorial: «Voltat sempre de perills, però ungit amb sobirana valor, l'heroi anava sol entre les foros desencadenades. En mig del desenfrè bestial del bandolerisme erigit en poder», i més avall «Va caure en mans perverses, en mans endurides en la comissió de tot crim», després «Quant la follia feixista triomfava i la violència devenia llei...» Aquests qualificatius que l'articularista dona a les hordes feixistes—del tot conforme—em sembla a mi, que no s'ajusten gaire amb aquest altre fragment: «I com tot home decent,—referint-se a Matteotti—no anava armat, quant l'atacaren va defensar-se amb els punys i amb les dents, sense «armes vils, va defensar-se fins al darrer instant».

Bella i idealista és la mort d'En Matteotti, però penso que aquest idealisme que el portà gairebé a despreclar la vida, no l'hem d'imitar.

Si Matteotti hagués portat armes—les armes no són vils; el qui les fa servir ho pot ésser; les armes també han servit per defensar causes justes—i en el llegítim dret de defensa n'hagués fet ús, és que no fora considerat tant decent com ara? Si Matteotti, en lloc de «defensar-se amb els punys i les dents» «de feros desencadenades» d'un «desenfrè bestial del bandolerisme erigit en poder» de gent de «mans endurides en la comissió de tot crim» en un moment en que «la follia feixista triomfava i la violència devenia llei» perquè no va defensar-se amb les mateixes armes dels seus enemics? Per a donar l'exemple? Quin és aquest exemple company, de «defensar-se amb els punys i amb les dents» de «bandolers de mans endurides en la comissió de tot crim»? Aquesta té d'ésser tota nostra defensa «els punys i les dents» contra les armes homicides d'enemics, «bandolers» protegits per l'estat?

Dèia Maragall:

Jo vull parlar-te—molt altrament. Per què vessar la sang inútil? Dins de les venes—vida és la sang, vida dels d'ara—i pela que vindran: vessada, és morta.

«Si, company, sí, «vessada és morta» i la preciosa sang de Matteotti va vessar-se inútilment. Es que el Socialisme encara no en tenia prou de mactres i d'exemples? Qui sap si Matteotti, doixant-se d'inútils idealismes, s'hagués defensat amb bones armes, avui encara fora viu?»

En voritat company, al meu mode veure, el vostre pacifisme portat a la punta dels cabells no és gens recomanable i fins, es té de procurar desterrar lo de les masses obreres de tots els partits, especialment del Socialisme.

Jordi Arqué

LLIBRES REBUTS

«La Companyia», poemes de Ramon Tor

Es un cas bell i interessant veure un home a Catalunya —a Catalunya, on tothom als vint anys ja vol ésser consagrat—que espera la seva edat madura per a llençar-se al món literari. Ramon Tor, el cèlebre actor que tanta gloria ha donat al nostre teatre—ha donat el seu primer llibre. Són uns poemes amb unitat que duen el títol «La Companyia».

En J. Ferran i Mayoral prologa l'obra. El seu próleg és una magnífica pàgina de literatura. En aquest próleg és narrada amb justesa la vida heroica d'En Ramon Tor, per a entrar tot seguit a la crítica de la seva obra, de la qual en fa grans elogis.

I cal dir que són elogis merecuts, perquè En Tor se'ns presenta tot un poeta.

Per damunt de tota la seva traça en la versificació, en les rimes i ritmes, en la claretat i senzillesa, Tor és el poeta de l'emoció Els seus versos sentimentals, cristians com els d'un Dosteienski o d'un Josep Pijoan, tenen aquella gran emoció que et fa vibrar el cor i se't endú els sentits.

Ramon Tor ha fet una bona entrada al món de les lletres; «La Companyia» no és un d'aquells llibres que s'obliden fàcilment. En Tor és per damunt de tot un artista, que sap dur el seu art damunt de les taules o a les gracies d'uns versos.

R. T.

«Company!»

per Maxim Gorki
PREU: 10 cèntims
Demaneu aquest interessant fullet a l'Administració de JUSTICIA SOCIAL

Societat Vegetariana Naturista de Catalunya

En la Excursió col·lectiva que aquesta entitat organitzà a Valencia pels dies 25 del passat juny al r del corrent es feren les següents visites-excursions:

La Albufera, El Garbí, Porta-Coeli, Sagunto i el seu historic castell, Manises i les seves importants fàbriques de ceramica i majolica, Museus de pintura i visita de la capital.

Interessants conferencies a la Societat Vegetariana d'aquella capital.

Edicions de JUSTICIA SOCIAL

S'ha posat ja a la venda a tot arreu el **SEGON NÚMERO** de les Edicions de JUSTICIA SOCIAL

Publica sencera la gran obra de H.-G. Wells, apareguda en diversos fulletons d'aquest hebdomadari, traduïda pel company J. Roure i Torrent,

Aquest diantre de sabatots!

L'interés amb que han estat seguits els fulletons, augura un veritable èxit del segon número de les Edicions de JUSTICIA SOCIAL

que forma un fullet de 54 pàgines de text, imprés en paper verjurat. Només costa 30 cènts. Feu tot seguit les comandes. Company! Propagueu l'obra de H. G. WELLS

Aquest diantre de sabatots!

Als companys que expontaniament ens ajuden amb llur col·laboració, hem de pregar-los vulguin fer-se càrrec de la limitació de l'espai disponible i no oblidar mai les restriccions imposades per les actuals circumstancies. Interessa que per a facilitar la nostra tasca procurin:

- 1.er Parlar d'allò que es pugui parlar.
- 2.^{on} Tractar especialment qüestions sindicals i de propaganda de les doctrines socialistes.
- 3.er Exposar els temes amb la major claretat i concissió possibles, i
- 4.er Escriure en quartel·les per una sola cara i deixant els interlineats ben amples a fi que podem fer-hi al damunt les eventuals correccions ortogràfiques.

Als nostres amics:

JUSTICIA SOCIAL és un periòdic de desinteressats ideals renovadors que ha de viure tolament de l'entusiasme de la minoria d'homes conscients i generosos.

La premsa industrial té mil camins comercials, nobles o no, per a assegurar el seu manteniment.

La premsa chantagista viu amb negocis vils i amb subvencions tèrboles.

La premsa anònima d'odis i escàndols és mantinguda per les baixes passions de la generalitat i protegida per la tafaeria dels inconscients.

La premsa confessional és nodreix de l'ignorància i de la mala fe dels homes.

La premsa pornogràfica s'engreixa i prospera amb les turpituds patològiques de la humana bestialitat.

La premsa deportiva, per comptes de servir l'honorable lloc secundari que li correspon, amenaça envair-ho tot per l'abrandament d'una moda que absorbeix tota la vida espiritual de certa joventut de peus grossos i cervell petit.

La premsa política burgesa té el viure assegurat per les grans empreses i pels vividors de la política que exploten les sagrades dolors del poble.

La PREMSA D'IDEES GENEROSES té de viure només de l'adhesió dels homes que pensen generosament.

A vosaltres ens adrecem!

Als obrers conscients, als intel·lectuals nobles, als estudiants dignes, als homes que pensen i sofreixen!

Cumpliu el vostre deure!

Llegiu i propagueu **JUSTICIA SOCIAL**

col·laborant-hi, suscrivint-vos-hi, fent subscriptors, recaptant donatius.

Si ens acompanya el vostre entusiasme farem del nostre setmanari una ampla tribuna digna de l'esforç de tots. No oblideu els obstacles que la situació política actual posa en el nostre camí ascendent.

JUSTICIA SOCIAL és la revista del Poble.
Es publica tots els dissabtes. Preu: 15 cts.

Aquest número ha passat per la censura

Fulletons de JUSTICIA SOCIAL
Dissabte 4 de Juliol 1925

Acció social del Municipi Modern

Conferencia d'Emili Saleta i Llorens a «La Flor de Maig»

(Continuació)
Fent ara un nou incís permeteu-me que us preguntui: Interessa o no a la classe obrera la vida del municipi? Podem com a homes, com a productors o com a ciutadans, predicar l'abstencionisme en les lluites polítiques i consentir i tolerar aquest endarreriment moral i material de les nostres viles i pobles?
Els problemes municipals, fins els més rudimentaris, no són problemes socials? No són problemes humans?

Però és que el Municipi modern—més gran o més petit, aixó és indiferent—té o deu tenir problemes de més alta volada en aquest aspecte social, suplint quan convingui les omissions de l'Estat o reclamant d'ell el poder per a solucionar-los.

Són molts i complexes. Anotem-ne alguns sense la pretensió de descobrir-ne cap que no sigui ja conegut.

Problema primer: Repoblació forestal i perfeccionament dels cultius. Els municipis rurals deurien intentar la resolució d'aquest problema quasi per instint de conservació, per la seva vida i per la seva riquesa. Els nostres paguesos rutinaris que es passen la vida dient mal del govern, no saben que ells també poden ésser govern en moltes coses que els afecten.

Segon: Natalitat i mortalitat amb les seves causes i efectes. És aquest, certament, un problema vastíssim que requereix una per-

fecció higiènica i que tampoc pot fiar-se a l'Estat.

Protecció i assistència a les dones embarassades i durant el període puerperal. Escoles maternals, protecció a l'infancia, acció tutelar sobre d'ella, escoles de cultura física, treball dels nois raquífics o menors d'edat.

Tercer. Construcció d'Escoles o grups escolars, alegres, espaiosos. Instrucció i educació post-escolar per adultes, fent que el noi en deixar la terra, la fàbrica o el taller trobi aixopluc benèvol i amorós per a ajudar-lo a fer-lo home. Cal no oblidar les escoles d'aprenentatge.

Quart. Foment i construcció de l'habitatció higiènica i assolada, mal sigui amb aixó que ara en diem cases barates, i per tant, enderrocamment i destrucció de pisos, cases i barraques infectes que pertorben la vida de l'esperit i del cos. Entre altres drets de l'home hi ha el d'estar be en la seva llar.

Quint. Establiments de banys i piscines a l'abast de tothom, que l'aigua no és cara i el bany és una necessitat i és un plaer.

Sext. Biblioteques públiques (i préstec de llibres a domicili) en el edifici de les quals poden donar-se cursets i conferencies sobre tota mena de temes, sense descuidar el de l'educació sexual que pot evitar la corrupció de costums que perverteix i denigra la joventut amb vicis que després son incorregibles.

Sèptim. Institucions de crèdit, préstecs als veïns amb un interés mínim, Institució del petit estalvi.

Octau. Assistència als vells no com una caritat sino com una restitució a la qual tenen dret per el fet d'haver treballat i produït.

Algú, es clar, em podria interrompre per dir-me ara: Però bé, amb quins mitjans poden els Municipis, i sobre tot els petits, empendre construcció de cases, repoblar els boscos, crear escoles,

cases de banys, institucions per als vells, escoles maternals, etc., si tots duen una vida migrada i no poden acomplir les seves funcions mes rudimentaries?

La pregunta seria acertada i jo sense passar endavant vull probar de contestar-la, perquè aquesta resposta és el problema màxim que es presenta al municipi modern.

Em refereixo a la municipalització de serveis públics, a la municipalització total i directa en la qual el Municipi és la empresa política, la entitat econòmica que conscientment es dona compte de que el Municipi és l'individu associat per a fins comuns, tal com hem dit abans.

Aquest tema de la municipalització de serveis públics—que és un principi de socialització—és tan vast i tant intens que jo, potser per insuficiència, però també perquè aquesta conferència pen-

arribaré només a dar-vos un pàlid reflexe.

Aquí a Barcelona vàrem conèixer un cas de municipalització amb les Pompes fúnebres, però allò fou una parodia i un negoci, encara que no precisament per la ciutat, per aquesta mateixa ciutat que en venir l'hora de poder municipalitzar els tramvies que segons contracte revertien a la ciutat va preferir—sino ella els seus representants—tornar a renovar el contracte amb unes condicions que no vull discutir per tal de que una empresa privada seguis explotant la locomoció ciutadana els enormes beneficis de la qual haurien pogut ésser per a la ciutat.

Tirem un vel piadós sobre aquest afer com si aquí la municipalització no hagués existit mai.

(Continuarà)

